

Geacht college,

we ontvingen van 5.1.2e in haar rol als handhavingsjurist een toezicht- en handhavingsplan voor gezamenlijke uitvoering door de gemeente Ermelo en de Omgevingsdienst Noord-Veluwe. Hiervan zijn twee versies verstrekt: een op basis van de huidige vergunning en een gebaseerd op een mogelijk toekomstige vergunning zoals door gemeente en BR in een Letter of Intent overeengekomen. De Omgevingsdienst is naar wij begrijpen niet betrokken geweest bij de Letter of Intent, net zoals ook andere stakeholders zoals omwonenden hier niet bij betrokken zijn geweest.

We zijn dankbaar dat we de gelegenheid krijgen om op deze documenten een reactie te geven.

Deze reactie treft u onderstaand aan en is tot stand gekomen in overleg met de belanghebbenden die door Stichting DOEH vertegenwoordigd worden, verrijkt met adviezen van derden. De gebruikte documenten zijn:

- "Toezicht en handhavingsplan 23 okt 2023 Tomassen huidige vergunning met OPM.pdf", Nr. 02330000190236, geen datum/versie, onbekende auteur, 17 pagina's
- "Toezicht en handhavingsplan 23 okt 2023 Tomassen nieuwe vergunning met OPM.pdf", Nr. 02330000190240, geen datum/versie, onbekende auteur, 17 pagina's
- "LOI definitief.pdf", Nr. e230052162, geen datum/versie, onbekende auteur, 4 pagina's

In de documenten worden verschillende namen gebruikt voor de cluster van bedrijven die eenden verwerkt zoals "Tomassen Duck-To", "Tomassen", "BR-Tomassen", etc. In dit stuk wordt structureel over "BR" gebruikt om maar 1 of meerdere van de organisaties in deze cluster te adresseren, aangezien de aansturing en UBO's veelal identiek zijn.

M.vr.gr.

Bestuur St DOEH

5.1.2e (secretaris)

5.1.2e

-

Algemeen / Oude vergunning

Onderstaand een aantal punten die geheel of grotendeels zowel bij de handhaving op de oude vergunning als op de stukken voor handhaving op de nieuwe vergunning spelen. Om herhaling te voorkomen kunnen deze punten bij beide gelezen worden.

Samengevat is het handhavingsplan niet toetsbaar geformuleerd, met veel wollig en ontwijkend taalgebruik. Als dusdanig draagt het in deze vorm niet bij aan het oplossen van de problematiek. Handhaving zit in de categorie van "wetten", en evenals er geen "verzoeken" staan "om niet een ander te slaan" in het strafrecht, maar geboden die een ordentelijke rechtsgang mogelijk maken, dient ook handhaving strak geformuleerd te zijn.

Procescontrole (voorblad/paginakop)

In alle vier de documenten ontbreken datum/versie en auteur. Ook een

wijzigingshistorie is afwezig, en in 1 document ontbreekt ook het nummer.

Advies: voorziet alle documenten van auteur, datum laatste revisie/versionering en nummer, zodat er sprake is van een herleidbare en controleerbare situatie.

Positie (A.1)

De positionering is uitermate beperkt, evenals de problemen die het stuk moet oplossen.

Advies:

- het is onduidelijk voor welke betrokken handhavers dit plan zou moeten gelden; enkel gemeente? gemeente en ODNV? of nog meer? Maak dat specifiek.
- leg relaties naar de landelijke, provinciale en gemeentelijke kaders, en vermeld UITSLUITEND hetgeen toegevoegd en/of afgeweken wordt.
- vermeld bronnen bij statements zoals ECLI of datums.
- leg relatie tussen hetgeen de raad zich oplegt cursief gedrukt en de navolgende zin. De logica en daardoor in-control zijn op proces is niet terug te lezen.
- mogelijk is er een standaardstructuur voorhanden bij VNG waarop aangesloten kan worden voor de structuur, of een gemeentelijk kader.

Bangkok Ranch en haar dochters/zusters/gelieerde bedrijven acteren - los van de administratieve registratie - als een geheel. Vaak is niet duidelijk welke juridische entiteit waarvoor verantwoordelijk is.

Advies: stel een expliciete maatregel op of verwijst naar landelijke kaders over het "doorprikken" bij gelieerde bedrijven.

BR en bestuurders hebben in de afgelopen jaren laten zien dat regelnaleving vaak na het feit komt en afgedwongen moet worden door omwonenden. Overtredingen komen veel frequenter voor dan gewenst. Dat is ook de reden dat BR extra aandacht krijgt van het lokaal bestuur. De regels zijn er echter met het doel om harmonieus samen te leven, wat door het structureel afwijken van de regels lastig gemaakt wordt, en alle partijen met extra kosten opzadelt, terwijl er slechts 1 genot van heeft.

Kijkend naar de Landelijke Handhavingsstrategie Omgevingsrecht kan gesteld worden dat er calculerend wordt gehandeld.

De ODNV (straks OD Veluwe) heeft de taak om zelfstandig het strafrechtelijk handhavingstraject (inclusief het opstarten daarvan) voor haar rekening te nemen. De ODNV - en expliciet niet de gemeentelijke coördinator - toetst de toezichtbevindingen aan de LHSO om te bezien (evt in overleg met het OM) of inzet van het strafrecht geïndiceerd is. Het lokaal bestuur mag hier geen invloed op uitoefenen; strafrecht en politiek zijn volgens trias politica gescheiden.

Advies: benoem in de positie expliciet relatie tussen bestuursrechtelijke handhaving (gemeente) en strafrechtelijke (LHSO; Omgevingsdienst, OM, etc.) waar afwijkend van de hogere kaders.

De bestuurlijke handhaving is bevoegdheid van gemeente. Het is betreurenswaardig dat de gemeente tot dusver weinig heeft laten blijken de belangen gelijkwaardig te wegen (awb 2:4). Dit heeft ook zich gemanifesteerd bij de omgevingsdienst. Vergelijkbare zaken van andere ondernemingen/bedrijvenclusters lijken anders gewogen te worden door de gemeente.

Advies: benoem in de positie expliciet de "Chinese muren" tussen gemeente en omgevingsdienst, en de poorten die daarin zitten, specifiek voor BR.

Positie (A.2)

De basis is zwak beschreven.

Advies:

- vermeld alle vigerende vergunningen/meldingen op herleidbare wijze. Gebruik hiervoor bijvoorbeeld de unieke kenmerken die op ruimtelijkeplannen terug zijn te vinden.
- vermeld nog niet definitief geworden besluiten apart, evenals eventuele impact bij wel of niet definitief worden op het handhavingskader.

Omgevingswet (A.2.2)

Voor de omgevingswet zijn er overgangsregels waar voor de handhaving niet van afgeweken zal worden.

Advies: volsta met kort benoemen dat die ingaat. Een halve pagina A4 is veel van het goede. Als er afwijkingen *specifiek* voor BR zijn, noteer die expliciet.

ODNV (A.2.3)

Deze gehele sectie is een herhaling van kaders op hogere niveau's.

Advies: volsta met kort benoemen hogere niveau's. Anderhalve pagina A4 is veel van het goede. Als er afwijkingen *specifiek* voor BR zijn, noteer die expliciet.

Indien specifiek voor BR een andere invulling gekozen wordt, noteer dan expliciet hoe de handhaving op afstand staat van de politiek.

Basis (A.3)

Deze gehele sectie is een herhaling van kaders op hogere niveau's.

Advies: volsta met kort benoemen hogere niveau's. Een halve pagina A4 is veel van het goede. Als er afwijkingen *specifiek* voor BR zijn, noteer die expliciet.

Indien toch deze sectie in stand gehouden dient te worden, dan is wijs om de coordinator de volgende taken te laten invullen:

- bijhouden logboek van binnenkomende klachten meldingen;
- publiceert logboek op wijze x;
- bespreekt vervolgaanpak met frequentie n keer per jaar met welke partijen;
- verzorgt terugkoppeling aan melder/klager.

Daarnaast kan verstandig zijn om expliciet te maken wie de gemaakte afspraken bewaakt en de afgesproken termijnen.

Bedrijfskaart (B.4)

De nummering begint bij B.4.

Advies: begin nummering bij 1, om te voorkomen dat er discussie over geen doorlopende reeksen en verdwenen pagina's. Is er met reden gekozen voor B.4, zoals aansluiting bij een wet, meldt dat dan in de inleiding.

In B.4.1 worden veel algemeenheden beschreven.

Advies: verwijder algemeenheden die ook in hogere niveau's al benoemd zijn. Anderhalve pagina A4 is veel van het goede. Als er afwijkingen *specifiek* voor BR zijn, noteer die expliciet.

In B.4.2 staat de eerste expliciete afwijking betreffende BR onder “Meerdere controles per jaar...”

Advies: verwijder B.4.2 geheel en vervang door uitsluitend deze expliciete afwijking.

In B.4.2 is de expliciete afwijking “wollig” geformuleerd: “In deze situatie is het ... beter om in plaats van een jaarlijkse integrale controle in te zetten op meerdere controles op deelaspecten in een jaar”.

Advies: verwijder B.4.2 geheel en vervang door uitsluitend deze expliciete afwijking zonder wollig taalgebruik, zoals:

Totdat tenminste BR gedurende tenminste drie aaneengesloten kalenderjaren geen afwijkingen geconstateerd zijn, hetzij door andere handhavers zoals Belastingdienst, ODNV, rechtbank of gemeente, valt BR onder een verzwaard regime. Dit verzwaard regime behelst dat er onaangekondigd en toetsbaar 4 controles per jaar plaatsvinden op wisselende tijdstippen:

- controle 1: aspecten A, B, C (overnemen van pagina 13, maar dan in duidelijke tabelvorm en splitsing tussen definitie - niet-wollig en met verwijzing, onder weglating van de herhaling 2024..2026)
- controle 2: aspecten C, D, E
- controle 3: aspecten D, E, F
- controle 4: aspecten E, F, G

De uitvoering, vastlegging en communicatie gebeurt volgens .

BR als “berekenend” ingeschaald volgens LHSO zou daarnaast 2x per jaar een integrale niet-aangekondigde controle moeten krijgen. Dat uiteraard naast de eerder genoemde controles op deelaspecten.

Advies: vervang de niet-aangekondigde deelcontroles door een integrale niet-aangekondigde en eventueel meerdere aangekondigde deelcontroles.

In B.4.3 wordt coordinatie benoemd. Deze coordinatie is wollig geformuleerd: “wenselijk”, “kan fungeren”, “monitort” in plaats van “coördineert”, etc.

Advies: verwijder B.4.3 en vervang door een duidelijke en toetsbare definitie.

Mocht deze sectie toch in stand gehouden moeten worden, dan is advies: beleg de coordinatie-functie NIET bij de gemeente, maar bij de ODNV, straks OD Veluwe. We gaan er van uit dat dat gepaard gaat met distantie (zie 5.1.2e) en geboden ruimte voor die functionaris. Een goed bestuurder neemt afstand, geeft ruimte en vertrouwen en bestuurt op hoofdlijnen.

V.w.b.de strafrechtelijke handhaving moet worden opgemerkt dat die een andere structuur kent met een eigen belangafweging en daarbij behorende functionarissen. Het bestuur heeft daar geen rol in.

Toezicht RO (B.5)

Deze gehele sectie is een herhaling van kaders op hogere niveau's.

Advies: volsta met kort benoemen hogere niveau's. Anderhalve pagina A4 is veel van het goede. Als er afwijkingen *specifiek* voor BR zijn, noteer die expliciet. Verwijs voor bestemmingsplannen naar unieke kenmerken op ruimtelijkeplannen.

Uitvoering (B.6)

De genoemde 650 manuur op jaarbasis staan in het handhavingsplan. Vraag is of kosten in een handhavingsplan thuishoren of dat die volgen uit de wettelijke

verplichtingen, en hoogstens prioriteitsstelling (met alle bekende voor- en nadelen). Daarnaast opent dit een discussie of er zondre controle niet nog meer uren nodig zijn, waardoor ten opzichte van budgetjaar 2023 er een kostenbesparing gerealiseerd wordt. Naar verluidt zijn de afgelopen 6 jaar circa 2 miljoen Euro kosten gemaakt voor dit dossier, wat per jaar circa 3.000 manuur is tegen een gemiddelde kostprijs voor productie-uren van EUR 100.

Advies: verwijder B.6 geheel en presenteer besparingen door handhaving als kostenbesparing in de begroting voor 2024..2026.

Bijlage 1

Deze gehele sectie is een herhaling van kaders op hogere niveau's.

Advies: volsta met kort benoemen hogere niveau's. Halve pagina A4 is veel van het goede. Als er afwijkingen *specifiek* voor BR zijn, noteer die expliciet. Verwijs voor bestemmingsplannen naar unieke kenmerken op ruimtelijkeplannen.

Mogelijk toekomstige vergunning - Letter of Intent

De letter of intent als voorportaal voor een toekomstige vergunning lijkt juridisch onnodig zwak geformuleerd. Puntsgewijs:

- Naast het ontbreken van de accorderingen, was het mogelijk beter geweest om ook input van de Omgevingsdienst, belanghebbenden zoals Stichting DOEH, rechterlijke uitspraken en adviezen van **5.1.2e** te verwerken in het stuk. Onze inwoners lopen hierdoor kans dat de gemeente door deze omissies vermijdbare kosten moet maken voor juridische procedures en/of schadevergoedingen.
- Een waardevolle toevoeging was geweest om de randvoorwaarden scherp puntsgewijs te formuleren.
- Ook een lijst van exitclausules en de voorwaarden waaronder een exit plaatsvindt, en de kostenverdeling hierbij was waardevol geweest.
- Een andere waardevolle toevoeging was het overeenkomen puntsgewijs van de risico's die spelen, de impact en de mitigerende maatregelen dan wel wie de kosten hiervan draagt.
- Tenslotte een definitie van het woord "definitief" dat herhaaldelijk gebruikt wordt dekt ook risico's af. Een contractjurist kan hierbij hulp bieden.